

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): نسی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: نسی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: روشهای نمونه گیری ۲

رشته تحصیلی/کد درس: آمار ۱۱۱۷۰۳۱ - آمار و کاربردها ۱۱۱۷۱۶۱

استفاده از ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱- در کدام حالت، دقت برآوردگرهای نمونه تصادفی ساده و نمونه خوشه ای یک مرحله ای یکسان است؟

$$MS_b^2 = S^2 - \bar{S}_w^2 \quad .1$$

$$MS_b^2 = S^2 \quad .2$$

$$(M-1)S_b^2 = (N-1)S^2 \quad .4$$

$$(M-1)S_b^2 = (N-1)\left(S^2 - \bar{S}_w^2\right) \quad .3$$

۲- اگر n نسبت به N کوچک باشد، مقدار تقریبی واریانس میانگین نمونه خوشه ای، $V(\bar{y}_n)$ ، از کدام رابطه بدست می آید؟

$$\left[1 + M\rho_c\right] \frac{\sigma^2}{nM} \quad .1$$

$$\left[1 - \rho_c\right] \frac{\sigma^2}{n} \quad .2$$

$$\frac{\sigma^2}{nM} (M-1)\rho_c \quad .3$$

$$\left[1 + (M-1)\rho_c\right] \frac{\sigma^2}{nM} \quad .4$$

۳- جامعه ای متشکل از ۱۰ خوشه بوده که مجموع واحدهای خوشه ها ۶۰۰ است. ۳ خوشه را به تصادف انتخاب می کنیم. اگر حجم خوشه های انتخابی به ترتیب ۵۰، ۷۰ و ۶۰ و نسبت واحدهایی که دارای صفت خاص هستند در خوشه های انتخابی به ترتیب $\frac{1}{5}$ ، $\frac{2}{7}$ و $\frac{1}{3}$ باشد. نسبت واحدهایی که در جامعه دارای صفت خاص هستند کدام است؟

$$\frac{1}{3} \quad .1$$

$$\frac{1}{4} \quad .2$$

$$\frac{4}{15} \quad .3$$

$$\frac{5}{18} \quad .4$$

۴- در مورد ضریب همبستگی خوشه ای، ρ_c ، وقتی جامعه از ۲۰ خوشه با حجم ۴۰ تشکیل شده باشد، کدام گزینه درست می باشد:

$$\rho_c \geq -\frac{1}{39} \quad .1$$

$$\rho_c \leq \frac{1}{19} \quad .2$$

$$-\frac{1}{39} \leq \rho_c \leq \frac{1}{19} \quad .3$$

$$-\frac{1}{19} \leq \rho_c \leq \frac{1}{39} \quad .4$$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): نسی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: نسی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: روشهای نمونه گیری ۲

رشته تحصیلی/کد درس: آمار ۱۱۱۷۰۳۱ - آمار و کاربردها ۱۱۱۷۱۶۱

با توجه به اطلاعات جدول روبرو در مورد جامعه ای متشکل از ۳ خوشه با حجم ۱۰ به ۳ سوال بعدی پاسخ دهید.

$\bar{Y}_i$	25	32	18
S_i^2	5	13	9

۵- از جامعه ای با ۱۰۰ خوشه هم حجم با حجم ۱۰، نمونه ای مقدماتی متشکل از ۵ خوشه انتخاب کرده ایم که میانگینهای خوشه های منتخب به صورت زیر است. S_B^2 چیست؟

۵/۵، ۶/۵، ۴، ۵، ۴

۲/۱۱۵ .۱   ۱۱/۲۵ .۲   ۱۱/۲۵ .۳   ۵/۱۱۲ .۴

۶- در سوال ۵ اگر S_i^2 ها به صورت زیر باشد. مقدار S_w^2 کدام مورد است؟

۲، ۰/۵، ۱/۳، ۱/۲، ۱

۵ .۱   ۲/۱ .۲   ۱/۲ .۳   ۱۳ .۴

۷- با توجه به سوالات ۵ و ۶ برآورد S^2 کدام است؟

۴۸/۱۱ .۱   ۴۲/۱۷ .۲   ۳۵/۶۶ .۳   ۳۷/۹۱ .۴

۸- مقدار اریبی $R_n = \frac{\bar{Y}_n}{\bar{X}_n}$ در برآورد $R_N = \frac{\bar{Y}_N}{\bar{X}_N}$ عبارت است از:

۱- $\frac{-\text{cov}(R_n, \bar{X}_n)}{\bar{X}_N}$ ۲- $\frac{\text{cov}(R_n, \bar{X}_n)}{\bar{X}_N}$ ۳- $\frac{\text{cov}(R_n, \bar{Y}_n)}{\bar{X}_n}$ ۴- $\frac{-\text{cov}(R_n, \bar{Y}_n)}{\bar{X}_n}$

۹- برآوردگر نسبتی، $\bar{Y}_R$ ، واریانس کمتری نسبت به برآوردگر نمونه تصادفی ساده بدون جایگذاری $\bar{Y}_n$ دارد اگر و تنها اگر $R_N > 0$ باشد و ...

۱- $\rho > \frac{1C_y}{2C_x}$ ۲- $\rho > \frac{1C_x}{2C_y}$ ۳- $\rho < \frac{1C_x}{2C_y}$ ۴- $\rho < \frac{1C_y}{2C_x}$

۱۰- کدام گزینه برآوردکننده نسبتی و ناریب برای میانگین جامعه، $\bar{Y}_N$ ، می باشد؟

۱- $\bar{Y}_R$ ۲- $\bar{Y}_{HR}$ ۳- $\bar{Y}_{Rd}$ ۴- $\frac{\bar{Y}_R + \bar{Y}_{Rd}}{2}$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): ۶۰ نسی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: نسی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: روشهای نمونه گیری ۲

رشته تحصیلی/کد درس: آمار ۱۱۱۷۰۳۱ - آمار و کاربردها ۱۱۱۷۱۶

۱۱- در مقایسه برآورد رگرسیونی و برآورد نسبتی برای میانگین جامعه کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- برآورد نسبتی همواره دقیق تر از برآورد رگرسیونی است.
- ۲- برآورد رگرسیونی همواره دقیق تر از برآورد نسبتی است.
- ۳- اگر خط رگرسیونی از مبدا عبور نکند، برآورد رگرسیونی همواره دقیق تر از برآورد نسبتی است.
- ۴- هر دو برآوردگر دقت یکسانی در برآورد میانگین جامعه دارند.

۱۲- در روش برآورد رگرسیونی، وقتی که شیب خط رگرسیون مجهول باشد با چه کمیتی برآورد می شود؟

$$\begin{array}{llll}
 ۱. \frac{s_{xy}}{s_x} & ۲. \frac{s_{xy}}{s_x s_y} & ۳. \frac{s_{xy}}{s_y^2} & ۴. \frac{s_{xy}}{s_x^2}
 \end{array}$$

۱۳- ضریب کاهنده واریانس برآوردکننده رگرسیونی برای برآورد میانگین جامعه در مقایسه برآورد رگرسیونی و برآورد حاصل از نمونه تصادفی ساده برابر است با:

$$\begin{array}{llll}
 ۱. 1 - \rho^2 & ۲. 1 - \rho & ۳. (n-1)\rho & ۴. 1 - (n-1)\rho
 \end{array}$$

۱۴- در نمونه گیری سیستماتیک به حجم ۱۲ از جامعه ای به حجم ۶۰۰، احتمال انتخاب هر نمونه چقدر است؟

$$\begin{array}{llll}
 ۱. \frac{1}{12} & ۲. \frac{1}{50} & ۳. \frac{1}{600} & ۴. \frac{1}{\binom{600}{12}}
 \end{array}$$

۱۵- برقراری کدامیک از حالات زیر معادل دقیق تر بودن میانگین نمونه سیستماتیک در مقایسه با نمونه تصادفی ساده است؟

$$\begin{array}{llll}
 ۱. S_{w,xy}^2 < V(\bar{Y}, r.) & ۲. S_{w,xy}^2 > V(\bar{Y}, r.) & ۳. S_{w,xy}^2 < S_y^2 & ۴. S_{w,xy}^2 > S_y^2
 \end{array}$$

۱۶- در انتخاب نمونه ای سیستماتیک به حجم ۸ از لیستی با شماره های ۱ تا ۴۰، اگر عدد تصادفی آغازی برابر با ۳ باشد، سومین عضو نمونه کدام شماره است؟

$$\begin{array}{llll}
 ۱. ۱۱ & ۲. ۱۲ & ۳. ۱۳ & ۴. ۱۴
 \end{array}$$

۱۷- در مقایسه دقت نمونه گیری تصادفی ساده و نمونه گیری سیستماتیک در برآورد میانگین جامعه به حجم ۲۰۰ توسط نمونه

$$\text{ای به حجم ۲۰، اگر داشته باشیم } -\frac{1}{199} < \rho_{xy} < -\frac{1}{19} \text{ کدام گزینه صحیح است؟}$$

- ۱- نمونه گیری سیستماتیک دقیق تر است.
- ۲- نمونه گیری تصادفی ساده دقیق تر است.
- ۳- هر دو روش دقت یکسان دارند.
- ۴- اطلاعات داده شده برای مقایسه دو روش کافی نیست.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): نسی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: نسی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: روشهای نمونه گیری ۲

رشته تحصیلی/کد درس: آمار ۱۱۱۷۰۳۱ - آمار و کاربردها ۱۱۱۷۱۶

۱۸- در جامعه ای به حجم $N = nK$ که دارای روند خطی $Y_i = 4i$ می باشد، نسبت واریانس میانگین نمونه سیستماتیک n تایی به واریانس میانگین نمونه تصادفی ساده عبارت است از:

$$\begin{array}{llll} ۱. \frac{4K+1}{nK+1} & ۲. \frac{4K-1}{nK-1} & ۳. \frac{K-1}{nK+1} & ۴. \frac{K+1}{nK+1} \end{array}$$

۱۹- در جامعه ای به حجم ۳۰ که دارای روند خطی $Y_i = 3i$ می باشد، نمونه ای به حجم ۶ به روش مادو انتخاب می کنیم. مقدار دومین مشاهده در نمونه چقدر است؟

$$\begin{array}{llll} ۱. ۱۲ & ۲. ۲۴ & ۳. ۳۰ & ۴. ۱۸ \end{array}$$

۲۰- از جامعه ای به حجم ۱۱، نمونه ای به حجم ۴ به روش سیستماتیک دوری و با عدد آغازی $r=4$ انتخاب می کنیم. دومین عضو نمونه کدام است؟

$$\begin{array}{llll} ۱. Y_5 & ۲. Y_8 & ۳. Y_6 & ۴. Y_7 \end{array}$$

سوالات تشریحی

۱- در جامعه متشکل از N خوشه با حجم برابر M ، برقراری رابطه زیر را ثابت کنید:

$$S^2 = \frac{M(N-1)S_b^2 + N(M-1)S_w^2}{NM-1}$$

۲- جدول زیر اطلاعات مربوط به جامعه ای متشکل از ۴ خوشه با حجم های نابرابر را نشان می دهد. مطلوب است محاسبه:

الف- میانگین کل جامعه، $\bar{Y}_{..}$
ب- مقدار S_b^2

حجم خوشه M_i	۳	۴	۶	۷
میانگین خوشه $\bar{Y}_i$	۲۰	۲۵	۲۲	۳۰

۳- مساحت زیر کشت ۵۰ مزرعه گندم برابر با ۳۰۰ هکتار است. برای برآورد محصول، ۱۰ مزرعه با مجموع مساحت ۷۰ هکتار به تصادف انتخاب شده و مقدار میانگین محصول آنها ۶ تن محاسبه شده است.

الف- برآورد نسبی میانگین محصول ۵۰ مزرعه را بدست آورید، $\bar{Y}_R$.

ب- اگر از روی نمونه مقادیر $s_x^2 = s_y^2 = 4$ و $s_{xy} = 3$ بدست آمده باشد، برآورد واریانس برآوردکننده نسبتی را بدست آورید، $\hat{V}(\bar{Y}_R)$.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): نسی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: نسی: ۲۰ تشریحی: ۵

عنوان درس: روشهای نمونه گیری ۲

رشته تحصیلی/کد درس: آمار ۱۱۱۷۰۳۱ - آمار و کاربردها ۱۱۱۷۱۶۱

۴- در جامعه ای به حجم ۱۰۰ می خواهیم با استفاده از روش رگرسیونی برآورد میانگین جامعه را بدست آوریم. اگر
 $S_y^2 = 6$ ، $S_x^2 = 8$ ، $S_{xy} = 5$ ، $\bar{X}_N = 20$ باشد و از نمونه ای به حجم $n = 20$ مقادیر
 $\bar{Y}_n = 15$ و $\bar{X}_n = 16$ بدست آمده باشد.

الف- به روش رگرسیونی برآورد ناریب میانگین جامعه را بدست آورید، $\bar{Y}_d$.

ب- واریانس برآوردگر بدست آمده در قسمت (الف) را محاسبه کنید، $V(\bar{Y}_d)$.

۵- می دانیم در جامعه ای به حجم ۱۰۰ مقدار $\rho_{sy} = -\frac{1}{12}$ است. از روی یک نمونه تصادفی ساده $s^2 = 288$

بدست آمده است. اگر حجم نمونه سیستماتیک ۱۲ باشد. برآورد ناریب $V(\bar{Y}_r)$ را محاسبه کنید. (راهنمایی:

در فرمول $V(\bar{Y}_r)$ به جای S_y^2 برآورد نمونه ای آن یعنی $s^2 = 288$ را قرار دهید.)